

cena 10 Kč

www.nmps.cz

číslo 6, ročník 18

Město Nové Město pod Smrkem

listopad–prosinec 2012

NOVOMĚSTSKÉ NOVINY

Vážení čtenáři,
máte před sebou letošní poslední číslo Novoměstských novin. Shromáždili jsme v něm informace z chodu města, od příspěvkových organizací města a místních spolků. Dozvědět se můžete také něco nového z historie. V nadcházejícím zimním období si jistě zaslouží pozornost články o škodlivosti pálení odpadů.

Dále v tomto čísle naleznete pozvánku na 1. Novoměstský ples a pozvánku na rozsvícení vánočního smrku na náměstí.

Do nastávajícího času vánočního Vám přejeme mnoho štěstí, klidu a pohody a do nového roku 2013 především hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a úspěchů.

Redakce

▲ **Útulek pro psy Hajniště** (více na straně 2)

▼ **Setkání turistů Trojzemí v Oybinu** (více na straně 8)

▼ **MŠ připravila pro děti „Pohádkový les“**
(více na straně 14)

Útulek pro psy Hajniště

Útulek pro psy je umístěn v objektu bývalých kasáren v Hajništi a je vzdálen od obytných objektů asi 1,5 km. Oplotený areál je zajištěn proti úniku zvířat a vniku volně žijících zvířat.

Venčení a výběh – individuální venčení psů probíhá na volném prostranství ve třetí části oploteného areálu o rozměru 20×70 m.

Zajištění veterinární péče je dohod-

lice ČR. Od policie je požadován protokol o odchytu, s kterým je seznámen příslušný MěÚ. Příjmový protokol je součástí dokumentace odchyceného zvířete. Je tam uvedeno datum, čas, druh a pohlaví zvířete.

Útulek má svoje webové stránky, na kterých prezentuje nabídku psů. Správcem stránek útulku je sám útulek.

Výdej zvířat – původním majitelům je proti podpisu na příjmovém protokolu a ověření majitele dle OP. Musí být zaplacen odchyt a pobyt v útulku. Na to je vydán doklad o zaplacení. V případě nezaplacení majitelem je útulek povinen zvíře vydat a následně účtovat tuto částku příslušnému MěÚ, který má ze zákona možnosti tuto částku dle přestupkového řízení na majiteli vymáhat.

Výdej zvířat – novým osvojitelům: Osvojitel je seznámen s povahou a zdravotním stavem zvířete a je mu předán očkovací průkaz. Je sepsán protokol o náhradní péči.

V případě, že osvojitel psa či kočky bude chtít zvíře vrátit do útulku před uplynutím 6měsíční lhůty od jeho nálezů, zvíře bude do útulku přijato dle OZ § 135.

Zvíře je předáno osvojiteli bezplatně.

Provozní doba útulku:

po-pá 10-14 hod.

so+ne+sv. 10-12 hod.

Po uzavírací době telefonická dohoda.

Kontakt:

mobil: 739 936 053

e-mail: utulekhajniste@volny.cz

www.utulekhajniste.estranky.cz

Josef Štefanides, provozovatel útulku

Správcem útulku je MěÚ Nové Město pod Smrkem a provozovatelem útulku je dle živnostenského oprávnění a osvědčení o odborné způsobilosti Josef Štefanides.

Útulek Hajniště má kapacitu 23 venkovních polozastřešených kotců s boudou a má 3 vnitřní kotce pro malé psy. Ustájení psů je jednotlivě v kotcích, v případě malých psů lze umístit po dvou v kotci. Rozměr kotce je 5×2 m. V kotci jsou boudy pro malé a velké psy. Kotce jsou zděné a polozastřešené, přes zimní měsíce jsou zakryté celé.

nuto s MVDr. Hlávkou a MVDr. Štěpánkem. Veterinární lékař dojíždí 1× týdně do útulku. V případě akutního ošetření po telefonické dohodě přímo do ordinace veterinárního lékaře.

Útulek je 1× za rok kontrolován inspektorem Veterinární správy Liberec podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči. Je rovněž kontrolován pracovníci MěÚ.

Příkaz k odchytu zvířete může dát útulku pouze určená osoba z MÚ a Po-

Povinnost očkování proti vzteklině

Na konci prázdnin proběhlo v územním obvodu našeho města (tzn. v Novém Městě p. S., Hajništi, Ludvíkově a na Přebytku) ve spolupráci s MVDr. Ladislavem Hlávkou povinné očkování psů proti vzteklině.

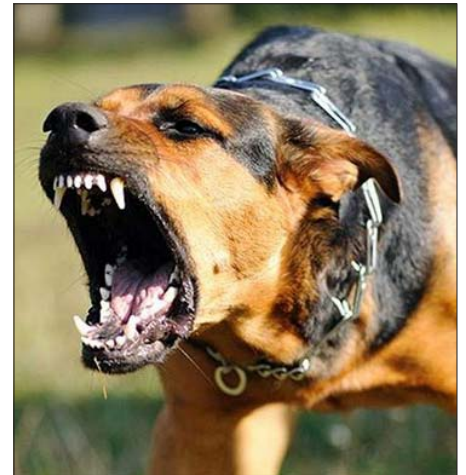
V předchozích letech bylo očkování prováděno pravidelně každý rok. Od roku 2009 se používá vakcína proti vzteklině s imunitou na 3 roky.

Z celkového počtu evidovaných psů

podstoupilo letos očkování svých psích miláčků pouze **11 %** držitelů psů. Je to zoufale málo a toto číslo je alarmující i přesto, že někteří majitelé psů chodí se svými psy na očkování individuálně (cca 30 %).

Dle veterinárního zákona je každý chovatel povinen zajistit očkování proti vzteklině. Ukládá to Předpis č. 166/1999 Sb., hlava II, oddíl 1, § 4 písm. f, kde se uvádí: „Chovatel je povinen zajistit, aby byli

psi, jakož i lišky a jezevci drženi v zajetí, ve stáří od 3 do 6 měsíců, **platně očkováni proti vzteklině** a poté během doby účinnosti předchozí použité očkovací látky **přeočkováni**, uchovat doklad o očkování po dobu platnosti očkování a na požádání jej předložit úřednímu veterinárnímu lékaři.“

Každý chovatel (majitel) psa by si měl uvědomit, co je jeho povinností a že jako majitel psa je i za psa zodpovědný. Očkování nechrání jen psa. Náklady za léčbu při pokousání člověka jistě nejsou malé, a ty mohou být dány k úhradě právě majiteli.

V roce 2006 bylo hromadně očkováno 23 % z celkového počtu evidovaných psů, v roce 2007 16 %, v roce 2008 14 %, v roce 2009 16 % a v roce 2012 už pouze 11 %.

Vážení spoluobčané a majitelé psů, začněte se chovat zodpovědně!

Dana Kolenkárová, referentka FO

**MĚSTO
NOVÉ MĚSTO POD SMRKEM**

Vás srdečně zve

v sobotu 24. listopadu 2012 od 20 hodin
do sálu Dělnického domu
na

1.

NOVOMĚSTSKÝ PLES

**K TANCI I POSLECHU HRAJE
SP BAND**

- ☛ WELCOME DRINK
- ☛ VYSTOUPÍ TANEČNÍ SKUPINA DIVOKEJ IR
- ☛ VELMI BOHATÁ TOMBOLA

BAREVNÁ LASEROVÁ TISKÁRNA, TABLET, ČTEČKA KNIH,
VYSAVAČ A DALŠÍCH 400 CEN

vstupné 80 Kč

PŘEDPRODEJ A REZERVACE VSTUPENEK: BYTOVÁ SPRÁVA
VSTUP VE SPOLEČENSKÉM ODĚVU.

Poděkování

Děkuji všem občanům Nového Města p. S., Hajniště a Ludvíkova p. S., kteří svým hlasem v krajských volbách do zastupitelstva Libereckého kraje podpořili stranu Nová budoucnost pro Liberecký kraj.

Díky důvěře, kterou jste nám dali, jsme v celkovém hodnocení volebních výsledků v Novém Městě p. S. skončili na třetím místě.

Alena Steffanová

Ze zasedání Zastupitelstva města N. M. p. Smrkem

Z 12. zasedání Zastupitelstva města Nové Město pod Smrkem, konaného dne 5. září 2012

Zasedání zastupitelstva bylo přítomno 12 zastupitelů, 4 zastupitelé byli omluveni. Pan Miroslav Slováček se vzdal mandátu zastupitele města, nově vznikl mandát paní Stanislavě Houhové. Po zahájení panem starostou byl schválen program jednání zastupitelstva a proběhla volba ověřovatelů zápisu.

Připomínky občanů

Paní Pelantová se dotázala, zda bude možnost opět podávat připomínky k jízdám řádům. Pan starosta odpověděl, že připomínky je možné podávat kdykoliv, a to u paní Volkové na MěÚ nebo na webovém portálu společnosti KORID. Paní Pelantová se dotázala, zda by bylo možno to občanům nějakým způsobem, např. v Novoměstských novinách nebo na úřední desce, připomenout. Nevědí, že se může připomínovat. Staří lidé chodí, nadávají, ale nevědí, že by mohli nějakým způsobem přispět ke změně. O to jde. Paní Husáková řekla, že jízdni řády, které vydal KORID, jsou pro potřeby lidí v regionu, ale když sem jede někdo cizí, tak neví, že má vystoupit v Raspenavě, jede do Frýdlantu a pak zjistí, že vlak dál nejede. Stalo se jí to u některých jejích příbuzných. Pan starosta řekl, že z vlastní zkušenosti ví, že když někdo někam jede, tak si na internetu zadá www.jizdnirady.cz, kde se celá trasa vyhledá včetně přestupů. Pan Rabina navrhl, aby informace o podávání podnětů k jízdám řádům byla vyhlášena rozhlasem. Někdo nemá možnost nebo znalost hledání na internetu nebo si nekoupí ani ty noviny. Pan starosta řekl, že to bude v zápise a vyhlášeno rozhlasem. Paní Likavcová řekla, že v ulici Žižkova má paní Čorejová a pan Gorol pronajatý pozemek na zahradu. Dotázala se, zda tam někdo chodí na kontroly toho, jak to tam vypadá, co se tam děje. Dotázala se, zda mají povolení na stavby. Dále řekla, že si tam vozí staré pračky a ledničky, rozebírají je. To, co jde prodat ve sběrných surovinách, tak prodají a to, co se nehodí, odhodí do potoka. Ing. Petrovič odpověděl, že poslední z několika šetření proběhlo ve čtvrtek (30. 8. 2012). Povolena je jedna stavba a kotec pro psa. Druhá stavba musela být odstraněna. Byli vyzváni

k uklizení nepořádku. Další kontrola bude provedena příští týden. Pokud to nebude v pořádku, bude to důvod pro vypovězení nájemní smlouvy. Pan starosta se dotázal, zda byl kontrolován také potok, který sousedí s pronajatou parcelou. Ing. Petrovič odpověděl, že potok nekontroloval. Paní Straková řekla, že tam na kontroly chodí a v poslední době je v těchto místech zvýšený výskyt odpadu. Byla tam umístěna cedule zákaz skládky.

Podněty k novému územnímu plánu

Pan starosta ZM seznámil přítomné s podanými podněty k novému územnímu plánu. Uvedl, že pokud by byl s nějakým podnětem problém, je možné ho vyřadit. Pokud žádný podnět nevyřadí město a vyskytne se problém u některého z dotčených orgánů, návrh na vyřazení podají dotčené orgány. Tak to bylo v minulosti u návrhu č. 2, který již byl podán do 3. změny ÚP.

ZM souhlasí se zpracováním všech sedmi návrhů na změnu územního plánu do návrhu zadání nového územního plánu Nového Města pod Smrkem.

Změna rozpočtu – III. kolo

Předložila Ing. Beranová, vedoucí finančního odboru.

ZM projednalo na základě ustanovení § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů změnu rozpočtu města v roce 2012.

Změna rozpočtu 2012 – III. kolo

21) Dotace z ÚP

- navýšení příjmů: o P = 30.000 Kč
- navýšení výdajů: o V = 30.000 Kč

- navýšení příjmů: o P = 160.000 Kč
- navýšení výdajů: o V = 160.000 Kč

22) Vytvoření položky krizová rezerva v rozpočtu, pol. 5901, 5212 dle § 25 odst. a) zákona č. 240/2000 Sb. krizový zákon – převod z kapitoly spolufinancování na nově vytvořenou položku rozpočtu města – krizová rezerva

- snížení výdajů: o V = -500.000 Kč (z kapitoly „Spolufinancování“)
- navýšení výdajů: o V = 500.000 Kč

23) Dotace na úroky z úvěru pro realizaci akce „Zateplení bytového domu Vaňkova 1051, 1052“ od Českomoravské záruční a rozvojové banky – bytová správa

- navýšení příjmů: o P = 55.896 Kč
- navýšení výdajů: o V = 55.896 Kč

24) ZŠ transfer, neinvestiční úhrada nákladů na realizaci projektu „Spolu 2012“ z Krajského úřadu Libereckého kraje, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu

- navýšení příjmů: o P = 10.000 Kč
- navýšení výdajů: o V = 10.000 Kč

25) Budovy města: změny z nájemních smluv

- snížení příjmů: o P = -49.575 Kč
- snížení výdajů: o V = -49.575 Kč

26) Městský úřad: dotace na prezidentské volby v roce 2013

- navýšení příjmů: o P = 20.000 Kč
- navýšení výdajů: o V = 20.000 Kč

27) ZŠ dotace na projekt „Oprava sociálního zařízení na základní škole“, číslo smlouvy OLP/2248/2012 – transfer na účet ZŠ, od Krajského úřadu Libereckého kraje z odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu

- navýšení příjmů: o P = 112.500 Kč
- navýšení výdajů: o V = 112.500 Kč

28) O. s. Romodrom – příspěvek na poskytování sociální služby

- Návrh: navýšení výdajů: o V = 5.000 Kč (kapitola „Komunitní centrum“)

Pan starosta řekl, že je nutné projednat nově navržený bod č. 28 – příspěvek pro o. s. Romodrom. Dodal, že o působení organizace Romodrom přišla informovat Bc. Chloubová, vedoucí pobočky Libereckého kraje. Paní Husáková se dotázala, proč nemají peníze na prosinec 2012. Dodala, že všechny organizace, které tady za posledních 20 let byly, začínaly s velkými penězi, nakonec vždy chtěly peníze od města a za těch dvacet let není vidět, že by jejich práce měla nějaký účinek. Pan starosta řekl, že má paní Husáková v něčem pravdu. Je to syndrom těchto

organizací. Vždy začnou s nějakou činností, na kterou později nemají peníze. Dále řekl, že není úplně pravda, že to nemá smysl. Když fungovalo Liberecké romské sdružení (LRS), Školička, tak romská mládež nebyla na náměstí, měli nějakou činnost v komunitním centru. Když činnost skončila, zase byly děti v ulicích. **Bc. Chloubová** řekla, že mají uzavřeno smlouvu s Libereckým krajem, kde jsou zařazeni do Individuálního plánu sociální prevence – IP1. Smlouva je na dobu určitou od 1. 3. 2012 do 31. 11. 2012. Od ledna 2013 budou zařazeni do programu IP4. Proto jim chybí financování na prosinec 2012. **Pan starosta** se dotázal, co se stane, když na prosinec nebudou mít peníze. **Bc. Chloubová** odpověděla, že pokud nebudou mít peníze, tak by službu neměli provozovat. Tím se může stát, že přijdou o klienty, které do té doby nabrali, protože tu nebudou v době, kdy je budou potřebovat. Ztratí jejich důvěru. Dodala, že paní zastupitelka měla pravdu v tom, že činnost není nikde vidět. Ta práce opravdu nemá efekt v průběhu jednoho, dvou let. Když tady budou pracovat a získají si důvěru lidí, což je hodně důležité, tak je potřeba činnost nepřerušovat. Dále řekla, že svou práci dělá ráda, ale bez financí bude omezená, každý potřebuje být za svou práci ohodnocen. Je potřeba pracovat průběžně a dlouhodobě. **Pan starosta** se dotázal, kolik peněz je potřeba na překlenutí prosince 2012. To z dopisu není zřejmé. Byl dán návrh na příspěvek ve výši 5.000 Kč. Dotázal se, zda to bude dostačující. **Bc. Chloubová** odpověděla, že jim pomůže každý finanční příspěvek. Chybí jim cca 200.000 Kč. Požádali o výpomoc všechna města, ve kterých mají klienty, především to byl Liberec, kde působí nejvíce. Finanční prostředky jsou potřeba na úhradu cestovního, provoz kanceláře apod. Dále řekla, že ve městě působí jednou týdně, v pondělí. Pracovat začali v červnu 2012. Mají pronajatu kancelář na dvě hodiny. Většinou se pohybují v terénu, kancelář se využívá v případě vyřizování nějakých administrativních věcí s klienty. **Paní Pelantová** se dotázala, jak velká je klientela. **Bc. Chloubová** řekla, že nemůže sdělovat důvěrné informace. Působí zde krátce a spíše se mapuje terén. Pravdou je, že důvěra se získá-

vá postupně. Obci bude poskytnuta zpráva o činnosti. **Paní místostarostka** sdělila, že Liberecký kraj měl zpracovaný velký projekt na preventivní činnost. Součástí projektu bylo i LRS, které nefungovalo tak, jak mělo, proto mu LK vypověděl smlouvu a vypsalo nové výběrové řízení na služby, které poskytovalo LRS. O. s. Romodrom se přihlásilo do VŘ, které vyhrálo. Na základě toho začalo o. s. Romodrom kontaktovat obec, které měly v rámci Komunitního plánování i tyto služby zájem. Město o tyto služby mělo zájem, takže zde působí Člověk v tísni a teď i o. s. Romodrom. Projekt má pokračovat v roce 2013 – IP4. Finanční prostředky v roce 2012 byly časově omezeny projektem IP1. **Bc. Chloubová** dodala, že projekt IP4 je na dva roky. Činnost by měla spočívat v práci s rodinami, dětmi, se školami. **Paní Likavcová** se dotázala, jaká je konkrétní náplň činnosti. Přijedete do města, otevřete kancelář a co dál? **Bc. Chloubová** řekla, že takhle to nedělají. Kancelář je kontaktní místo. Náplň práce je klienty vyhledávat v jejich přirozeném prostředí. Obchází místa, o kterých si myslí, že by mohla být problematická. Řeší se s nimi dluhová a bytová problematika. Učí klienty, jak vyjít s penězi, jak řešit exekuce apod. Terénní pracovníci o. s. Romodrom jsou romského původu, proto je pro ně jednodušší působit v romských rodinách a získávat si jejich důvěru. **Pan Pelant** řekl, že naproti jejich kanceláři je bytová správa. Dotázal se, proč se tam nešli zeptat, ve kterých domech jsou problémy. Bytová správa se potýká s velkým počtem dlužníků. Dále řekl, že kancelář mají v budově knihovny. Dodal, že by bylo dobré, aby měli na dveřích informaci o době provozu. Byl se tam podívat a nenašel žádnou informaci o tom, že zde o. s. Romodrom působí. **Bc. Chloubová** řekla, že o. s. Romodrom mělo pronájem kanceláře schválen až během srpna. Užívat ji budou od září. Kancelář bude sloužit jako konzultační místnost nebo pro pořádání nějaké přednášky. Oni pracují především v terénu. Chodí po městě, roznášejí letáky. Jejich klienti vědí, kdy a kde je mohou najít. **Pan Pelant** se dotázal, zda nesplňují práci vedoucí sociálního odboru MěÚ, Bc. Koutníkové. **Bc. Chloubová** odpověděla, že se jejich práce mohou

navzájem dobře doplňovat. S Bc. Koutníkovou velmi úzce spolupracují a předávají si informace, které je možné si poskytnout v rámci neporušení anonymity a mlčenlivosti. **Bc. Koutníková** řekla, že byly vytipovány problémové lokality, na které bylo o. s. upozorněno. Nemůže říci, kolik kdo konkrétně dluží, takhle to nefunguje. Řekla, že je v zájmu všech, aby se tyto problémy řešily. Je to dlouhodobá práce, je to problém generační. **Bc. Chloubová** řekla, že to, co se děje, je pouze hašení problému, který tady je. Pokud nebude snaha o prevenci, tak se nikdy nic nevyřeší. Je to především práce neziskových organizací. Rom nebude tolik důvěřovat úředníkovi, jako terénnímu pracovníkovi, který se pohybuje v jeho prostředí. Nelze to vyřešit hned. Je třeba možné naučit 2 % lidí hospodařit se svými penězi, ale jejich děti se to musí naučit také. Vysvětlovat jim, jak funguje systém peněz. Na takovou činnost nemají úředníci čas, mají spoustu jiné práce. **Mgr. Smutná** řekla, že si také někdy připadá jako terénní pracovník. Řekla, že třeba ví o dítěti, jehož zákonný zástupce má nějaký dluh vůči škole. Dotázala se, zda se na ně může jako učitelka obrátit o případnou spolupráci. **Bc. Chloubová** odpověděla, že je možné upozornit na problém, ale pokud by chtěla spolupracovat, musela by být klientkou. Dodala, že spolupráce se školou je velice důležitá. **Pan Smutný** se dotázal, kolik terénních pracovníků působí ve městě a jak často. **Bc. Chloubová** odpověděla, že tři, každé pondělí. Máme působnost po celém Liberecku. **Pan starosta** se dotázal, zda ví, jaké jsou roční náklady o. s. Romodrom. **Bc. Chloubová** řekla, že roční náklady nezná. **Pan starosta** řekl, že na Libereckém kraji někdo pochopil, že je zde situace, která není dlouhodobě řešená a vynaložil na to finanční prostředky, proti kterým je navrhovaná částka 5.000 Kč celkem směšná. **Pan Pelant** se dotázal, zda se bude hlasovat o změně rozpočtu včetně bodu č. 28. **Pan starosta** řekl, že pokud někdo nepodá pozměňovací návrh, tak o celém návrhu změny rozpočtu. **Paní místostarostka** řekla, že s Bc. Chloubovou hovořila o 10.000 Kč. Na RM byla navržena částka 5.000 Kč. **Pan Pelant** navrhl schválit změnu rozpočtu mimo položky č. 28.

Různé

Paní místostarostka řekla, že pan starosta řekl, že u prodeje pozemků 585 a 577/1 nedošlo k dohodě mezi žadatelem, proto byl výsledek takový, jaký byl. Ona a pan Woide se dohodli každý na jednom pozemku. Potom si podal žádost Ing. Tymeš, který si požádal o oba pozemky. Pan Slováček pozemek trvale neužíval, je trvale zarostlý s neopravenými ploty apod. Na internetu si našla, že je na jeho nemovitost vyhlášena exekuce. **Paní Likavcová** se dotázala, proč to paní místostarostka neřekla při projednávání prodeje. **Paní místostarostka** odpověděla, že nemá zájem obhajovat, proč chce ten pozemek. **Pan starosta** řekl, že to není na místě. Projednává se bod různé. **Paní místostarostka** řekla, že má potřebu to v bodě „Různé“ říct. Pan starosta řekl, že k tomu může zase jenom říci, že se potvrzuje to, že nedošlo k dohodě. Dohoda mohla být i v případě, že si žádost podali další žadatelé. **Paní místostarostka** řekla, že jí ze své pozice přijde hloupé obcházet lidi a ptát se jich, jestli se dohodnou na odkoupení pozemku. Dodala, že by to mohlo být proti ní zneužito.

Paní místostarostka podala informaci o opravě útulny na rozhledně. Uvedla, že byla udělána nová střecha a byly provedeny nátěry útulny a zábradlí rozhledny. Pan starosta promítl pořízenou fotodokumentaci z oprav. Na původní trapézovou střechu byla udělána střecha z modifikovaného pásu (IPA s povrchovou úpravou). Byly provedeny vnitřní a vnější nátěry útulny, dveří a zábradlí. Bylo provedeno ošetření proti mechům a lišejníkům. V příštím roce budou oslavy 10 let otevření rozhledny, zima prověří provedené opravy a snad bude vše v pořádku.

Mgr. Smutná se dotázala, jak budou pokračovat práce na výstavbě garáží pro komunální techniku. Co bude v letošním roce ještě uděláno za finanční prostředky, které k tomu byly schváleny. **Paní místostarostka** odpověděla, že v letošním roce byla schválena částka ve výši 700.000 Kč a stavba má rozpočet 1.600.000 Kč. Zatím byla odstraněna stávající stavba, udělána základová deska včetně zabudování základů pod sloupy. Teď bude provedena izolace a postavena obvodová zeď, dolije se povrch základové desky a bude se dozdí-

vat štít na vedlejších garážích. Ing. Kratochvíl slíbil, že by ještě v letošním roce provedl zastřešení s tím, že fakturace by proběhla až z rozpočtu příštího roku. Do současné doby proběhly práce za cca 500.000 Kč.

Paní Husáková řekla, že byla oslovena panem Kovářem. Pan Kovář jí sdělil, že zaslal panu starostovi, RM a zastupitelům dopis. Řekl jí, že mu na dopis nikdo neodpověděl. Pak se dočetla v zápisu, že RM dopis projednávala, tak mu to řekla. To ho trochu uspokojilo, ale přesto by rád obdržel odpověď. **Pan starosta** řekl, že dopis byl projednán na RM v srpnu a panu Kovářovi bude zaslán výpis usnesení. **Pan starosta** dále řekl, že pan Kovář občas chodí za ním nebo paní Strakovou. Některé jeho požadavky jsou trochu mimo realitu a většina požadavků a připomínek z dopisu byla s panem Kovářem opakovaně projednána.

Úplný zápis najdete na www.nmps.cz/zm.php

Vážení a milí novoměstští spoluobčané,

snad každý člověk chce na této zemi zanechat něco, na co by mohl být alespoň trochu hrdý, a není tomu jinak ani v mém případě. Na prvním místě jsou to mé čtyři děti, které miluji celým svým srdcem, v posledních letech se však snažím ještě o jednu věc – středověký jarmark a nějaký ten večerní šermířský taneček. 13. 10. tohoto roku byl druhý ročník jarmarku a třetí večerní taneček. Velice mne překvapila vaše hojná účast a hlavně kladný postoj k této akci. O to více mne to popostrkuje k tomu, abych nekončila, ale naopak pokračovala v této aktivitě nadále. Naprosto mne naplňuje a těší mě, že to nedělám nadarmo a že má někdo radost z toho, že se něco, co s radostí přijímá, děje.

Zachovejte mi prosím přízeň i pro příště a nezapomeňte na to, že i ve večerních hodinách se děje něco, co by vás mohlo nejen pobavit, ale i potěšit.

Děkuji mnohokrát,

Lucie Vobejdová

Z jednání rady města

Na zasedání rady města konaném dne **26. 9. 2012** projednala rada města majetkoprávní věci a přidělení bytu ve vlastnictví města mimo seznam žadatelů. RM dále projednala na základě podaných nabídek firem návrhy na rozdělení provádění zimní údržby pro období 2012–2013. Rada města projednala anonymní stížnost na ředitelku PO MŠ, týkající se pracovních vztahů. RM tuto stížnost považuje za neopodstatněnou. Rada města schválila žádost Senior klubu o dotaci z rozpočtu města na akci „Novoměstská cestománie“. RM byla dále seznámena s výsledky veřejnosprávní kontroly provedené Libereckým krajem, odborem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu u PO ZŠ a PO SVČ „ROROŠ“.

Další schůze rady města se konala **17. 10. 2012**, RM projednala přidělení bytů ve vlastnictví města, majetkoprávní věci. RM schválila vypracování žaloby na firmu Retap, spol. s r. o., Nové Město pod Smrkem za bezesmluvní užívání

objektů a pozemků v letech 2010–2011 v bývalém vojenském areálu v Hajništi. RM projednala plán zimní údržby na období 2012/2013 pro město Nové Město pod Smrkem. Byla přerozdělena údržba komunikací více firmám, určena zodpovědnost za provádění zimní údržby a doplněn seznam mechanizačních prostředků. RM bere na vědomí oznámení Singltrek pod Smrkem, o. p. s. o uzavření Podnájemní smlouvy mezi Singltrek pod Smrkem, o. p. s. a KOM CR, s. r. o., Praha. Dále RM schválila realizaci projektu „Bezpečnost a propagace singltreku“. Rada města v dalším bodě jednání projednala rozpočtové změny příspěvkových organizací. RM jmenovala zástupce zřizovatele ve školské radě PO ZŠ na funkční období 21. 12. 2012 – 20. 12. 2015; jsou jimi Mgr. Martina Funtánová a Mgr. Radoslava Žáková.

Usnesení rady města najdete na www.nmps.cz/rm.php

Proč nepálit domovní odpad doma?

Během topné sezony se často stává, že musíme dýchat vzduch prosycený kouřem z komínů. Obzvláště nepříjemný a dusivý vzduch se nachází v okolí domů, kde někteří občané spalují odpady z domácností.

Tito lidé topí ve svých domech a bytech PET lahvemi a dalšími plasty, někteří používají jako palivo dřevotřísku, staré nalakované rámy od oken, barvou natřená prkna a trámy, nebo dokonce železniční pražce napuštěné olejovými látkami. Tím poškozují zdraví druhých a vystavují se riziku přestupkového řízení, ve kterém jim může být uložena pokuta až **30 000 Kč**.

Při topení odpadem se velmi rychle zanášejí komíny a saze v nich snadno vzplanou. Hasiči ročně vyjíždějí k desítkám požárů, které vznikly právě od sazí v komíně. Lidé, kteří pálí odpad, poškozují nejen své komíny, ale především zdraví své a zdraví jiných, kteří musí znečištěný vzduch dýchat.

V každé domácnosti vzniká zákonitě domovní odpad. V ideálním případě ho lidé roztřídí. Máme tu kontejnery na plastové lahve (PET – polyethylentereftalát), sklo, papír, kartony a směsné plasty (PE-polyethylen, PP-polypropylen, PS-polystyren). Výhodou tříděného odpadu je možnost ho dále zpracovat a využít např. jako výplně bund a spacáků, do autopotahů, pro výrobu laviček, a dokonce i nábytku. V méně ideálním případě ho lidé nahází do směsného odpadu, ale naprosto nejhorší variantou

je jeho spálení doma v kamnech či kotli.

Spálením se odpadu nezbavíme, jen jeho část převedeme do plynné formy a zbytek do škváry a popílku, které obsahují dioxiny, PCB (polychlorované bifenylly) a další nebezpečné chemické látky. Teplota v takovémto zařízení je nízká a vzhledem k nedostatečnému přísunu kyslíku dochází k nedokonalému spalování. Tak vzniká mnoho jedovatých i karcinogenních látek.

Pálíme-li třeba takové dřevo ze starého nábytku, dřevotřísku, staré palety, či PVC (polyvinylchlorid), vznikají dioxiny. Z chemického hlediska jde o obecný název skupiny toxických polychlorovaných organických heterocyklických sloučenin. Již minimální množství může mít pro člověka neblahé následky. Jedná se především o alergie, poškození nervové,

ledvinové či jaterní tkáně. Velmi špatně se v přírodě rozkládají a naopak dochází ke kumulaci (hromadění) v organismech. Pravidelný „přísun“ těchto látek je živnou půdou pro rozvoj rakovinného bujení, genetických mutací a způsobují i neplodnost.

Pálením plastů a PET lahví se uvolňují do ovzduší ftaláty, které se používají jako změkčovačlá právě pro výrobu plastů. Tyto látky poškozují především ledviny a játra. Hromadí se v těle a následkem mohou být vrozené vady.

Při spalování PVC vzniká fosgen (dichlorid karbonylu). Při vdechnutí dochází k reakci a fosgen se rozkládá na kyselinu chlorovodíkovou (HCl), která leptá sliznice. Při nižších koncentracích způsobuje dýchací potíže, při vyšších dokonce i smrt. Fosgen se dříve používal jako bojová chemická látka!!!

V případě, že se chceme zbavit v kamnech koberců, tapet nebo dřevotřísky, uniká do vzduchu formaldehyd (metanal). Ten má na svědomí rakovinné bujení, vývojové mutace, dráždí oči a plíce. Také způsobuje alergie.

Toto je pouze malý výčet následků neodborného domácího pálení odpadků. Jen my sami rozhodujeme o svém zdraví a zdraví našich dětí. Není přeci jen lepší těmto zdravotním problémům předcházet a odpad třídít nebo rozměrné druhy odpadů zdarma uložit do sběrného dvora?!

Pro ty občany, kteří i nadále budou ohrožovat zdraví svých sousedů, trvá možnost uplatnění sankcí.

*-SY, Jana Šmidrkalová,
Daniel Šmidrkal*

Provádíme čištění komínových průduchů na tuhá i plynná paliva, jehož součástí je kontrolní zpráva dle nařízení vlády č. 91/2010 Sb. požární deník a komínová známka.

Dále pak provádíme opravy komínových těles, vložkování komínových průduchů a kompletní údržbu technického stavu Vašich spalinových cest.

Kominictví KRYŠTOF
Macháčková Marcela

e-mail: kominictvi.KRYSTOF@email.cz
tel: 602 111 632, 721 298 234

Pěnčín-Alšovice, okr. Jablonec nad Nisou

NEÚČTUJEME DOPRAVU

Ceník k dispozici na MÚ

Setkání turistů Trojzemí v Oybinu

Němečtí organizátoři jarních turistických pochodů Tři dny, tři země, tři pochody připravili pro skupinu turistů z Polska, Čech a Německa třídenní setkání v Oybinu. Ve dnech 7.–9. září nám představili velmi zajímavou turistickou lokalitu poblíž česko-německých hranic s bohatým programem. První den jsme si prohlédli zříceninu císařského paláce a hradu a celestýnský klášter a odpoledne jsme si vyjeli vláčkem na Hvozdu u nás, Hochwald v Německu, protože tato hora leží přesně na hranici.

Druhý den jsme navštívili Žitavu, město s bohatou historií, se kterou nás seznámila průvodkyně. Unikátní jsou žitavská postní plátna v kostele sv. Kříže, která

pocházejí ze 14. století a návštěvníky provází pasážemi bible. Sloužila k zakrývání oltářů v době půstu ve velikonocním období. Odpoledne jsme zajeli do Čech a navštívili jsme Dům Českého Švýcarska v Krásné Lípě, který slouží jako informační centrum, a zde nám pro-

mitli i dokument o krásách tohoto území. Poobědvali jsme v Doubici ve Staré stylové hospodě. Vrátili jsme se do Němce, do Seiffhensdorfu, a navštívili jsme Karáskovo muzeum. V těchto místech totiž v minulosti působil loupežník Karásek a zanechal

a německými přáteli.

Třetí den jsme se plavili na raftech po hraniční řece Nise. Trasa vedla nedotčenou přírodou a za použití notných

fyzických sil jsme se doplavili z Rosenthalu do St. Marienthalu u malého města Ostritz. Zdejší klášterem nás provedl německý průvodce, jehož komentář nám tlumočila Helga Bláhová. Dozvěděli jsme se, že v roce 1992 zde bylo založeno Mezinárodní setkávací cent-

rum St. Marienthal, věnující se otázkám usmíření a porozumění v rámci Trojzemí.

po sobě stopy nejen zde, ale i v českých zemích. V Oybinu jsme společně povečeřeli a pěkně jsme si zazpívali a potančili s našimi polskými

Nabízí bohatý program seminářů včetně přenocování v několika budovách. Velice nás zaujal fakt, že v minulosti tento klášter patřil ke Koruně české a český král Karel IV. mu přiznal významná privilegia. Klášterem se před dvěma roky prohnala povodeň a stále se zde potýkají s jejími následky.

Naši přátelé turisté z Německa se o nás vzorně starali. Jejich péče novoměstským turistům jistě dodala potřebnou energii k pořádání každoročních pochodů, které jsou proslaveny v mezi-

národním měřítku a jeden den se vždy konají na území Nového Města pod Smrkem.

Za všechny účastníky z naší strany pořadatelům děkujeme.

Maděrovi

Vítání občánků

Dne 27. října 2012 proběhlo slavnostní vítání nových občánků našeho města. Přes nepřízeň počasí, první sněhovou nadílku v letošním roce, se dostavilo mnoho rodičů se svými nedávno narozenými dětmi.

Foto Petr Poštoľka

Všechny nové občánky našeho města přivítala Mgr. Radoslava Žáková, místostarostka města. Přivítání, jako již tradičně, připravily členky Sboru pro občanské záležitosti. Přivítána byla miminka, která se narodila v období od května 2012 do září 2012. Celkem se v tomto období narodilo 20 dětí, z nichž 9 bylo chlapců a 11 holčiček.

V květnu se narodili Adam Viktor Sta-

siak a Adelaide Stable, v červnu Michal Čonka, Tereza Koščáková, Samuel Pospíšil, Vojtěch Škareda, Samuel Sedláček, Nicolas Grundza, Adam Kulhánek a Eliška Hübscherová, v červenci se pak narodily Sára Papežová, Ema Stehnová, Štěpánka Suková, Valerie Hurytová a Karolína Kulhavá.

V srpnu přišli na svět Šimon Kavalír, Patricie Dančová a Agáta Macounová.

Posledními přivítanými občánky byli v září narození Lukáš Fedák a Daniela Lalíková.

Všem rodičům nových občánků gratulujeme a dětem přejeme šťastné vykročení do života!

Mgr. Radoslava Žáková
místostarostka města

Mateřská škola, Základní umělecká škola a Město Nové Město pod Smrkem Vás zve

na slavnostní rozsvícení vánočního smrku

na náměstí, které se uskuteční v neděli 2. prosince od 17 h.

Přijďte si zazpívat společně s dětmi z pěveckých sborů Smrček a Podsmrkáček, připraveny budou také teplé nápoje.

www.ekolikvidace-raspenava.cz

**ODTAH
AUTA
ZDARMA**

**EKOLOGICKÁ
LIKVIDACE VOZIDEL**
RASPENAVA

- VÝKUP VOZIDEL K LIKVIDACI ZA HOTOVÉ
- vystavení dokladu nutného k zákonnému odhlášení vozidla

Ul. Frýdlantská (vedle STK) 773 981 411, 603 846 092

Poděkování

Pavlu Dostalíkovi, narozenému

28. 5. 1998, za vzornou reprezentaci mladých včelařů Libereckého kraje

➔ v roce 2006 se účastnil včelařské přednášky, podpořené Libereckým krajem, a stal se členem kroužku mladých včelařů v Novém Městě pod Smrkem, inicioval založení Stanice mladých včelařů

➔ od roku 2007 se účastní oblastních kol soutěže „Zlatá včela“ a každoročně postupuje na republikové kolo do Násavrk

➔ v roce 2008 se probojoval v soutěži „Zlatá včela“ na mezinárodní setkání na Slovensko

➔ je členem dětské poroty výtvarné soutěže „Ze života včel“

➔ aktivně se podílí na krajských dnech včely – připravuje včelařské soutěže pro děti a mládež, přednáší o životě včel pro širokou veřejnost, konferuje slavnostní vyhodnocení výtvarné soutěže „Ze života včel“

➔ od roku 2010 se pravidelně účastní akce „Medojedi“, kde se aktivně zapojuje do propagace včelařství „Bez medu to nejde“

➔ účastní se programu Cena vévody z Edinburghu a v roce 2012 získal diplom k ukončení bronzového stupně

➔ v červnu 2012 prezentoval svou včelařskou práci na „Dětské vědecké konferenci v Praze“ a jeho práce v oblasti živá příroda byla vyhodnocena jako nejlepší

➔ v roce 2012 konferoval včelařský trojboj v Lysé nad Labem

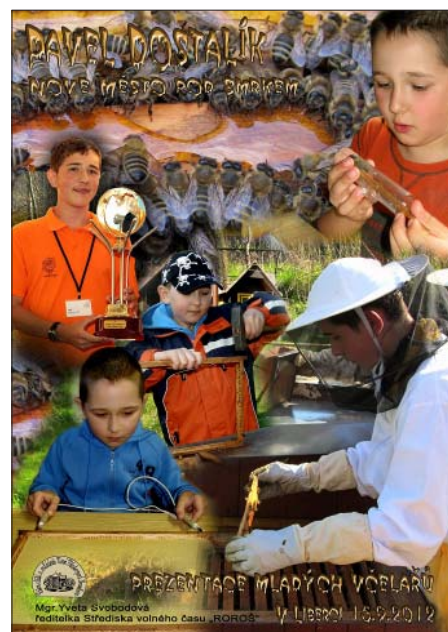
➔ v červnu 2012 získal 3. místo na republikovém kole „Zlatá včela“ a postoupil na mezinárodní setkání International Meeting of Young Beekeepers (IMYB)

➔ v červenci 2012 na mezinárodním setkání 14 zemí IMYB přispěl českému družstvu k získání zlaté medaile, v jednotlivcích se dělil o 4. místo s rakouským mladým včelařem

➔ v říjnu 2012 získal 1. místo na 2. dětské vědecké konferenci pořádané Ministerstvem školství; hlavní cenou je „Den s vědcem“, který se uskutečnil 29. října 2012

Vladimír Davídek

Okresní organizace Českého svazu včelařů Liberec, předseda organizace

Novoměstským sedmdesátníkům

Rodili jsme se v roce 1942, temném roce ještě temnější války. Bylo období heydrichiády, vyhlazeny Lidice, bezmezny teror vládl na našem území. Martin Bormann, nacistický fanatik a pohlavár, mimo jiné nelidské výroky napsal: „Rozmnožování Slovanů není žádoucí.“

Byla to veskrze nejistá doba, budoucnost se zdála nedobrá. A přesto lidská láska mezi mužem a ženou, naším tatínkem a maminkou, zvítězila, čehož jsme my, sedmdesátníci, živoucími svědky. Ať jsme tenkrát žili kdekoli v našem milovaném Československu, a někteří možná i mimo jeho hranice, ty naše první roky, a tedy poslední léta války, si samozřejmě nepamatujeme. Ale teď, s odstupem času i z vlastních životních zkušeností,

si musíme uvědomit tu nezměrnou odvalu našich rodičů, že nás do té hrozné doby zplodili a vychovávali. Patří jim náš dík za to, že jsme. A věřím, že nás stále starostlivě pozorují z prostorů někde nekonečně vysoko tam v nebi.

Ale ani potom to nebyla procházka růžovým sadem, jak se říká. Poválečné období, kdy se rozdělená Evropa vzpamatovávala z válečných jizev, přinášelo do našeho života mnoho různých podnětů a otázek, kterým jsme tehdy nerozuměli.

Někteří následovali své rodiče, jiné sem zavál osud z úplně z jiných příčin, ale ti, co zůstali v tomto tak zvaném dosídleném pohraničí, si jistě zaslouží přinejmenším úctu a poděkování.

Byť někteří z nás již opustili tuto podivuhodnou zemi, jako třeba Jan N., Jaromír S., Anna V., Ríša H., nebo Jana D., stále jsme tady. Žijeme svoje životy, s našimi rodinami se společně radujeme i pláčeme. Jsme šťastni v našem Frýdlantském výběžku, který před sedmdesáti roky byl zcela jiný. Stále se rádi setkáváme, staří kámoši ze základky, spolužáci z učilišť či středních škol anebo z Textilany. A probíráme ty novinky, kterými žije Novoměstsko...

A tak přeji všem narozeným v roce 1942, našim čtenářům, aby se z toho radovali ještě hodně dlouho, v plné tělesné svěžesti...

František Kratochvíl, ročník 1942

Doplnění článku o nálezu Körnerova reliéfu na svahu Smrku

Vážení čtenáři, protože jsem se od známého dozvěděl, že článeček o nálezu Körnerova reliéfu na svahu Smrku, který jsem původně napsal pro renomovaný horský měsíčník Krkonoše – Jizerské hory, vyšel i v Novoměstských novinách, dovoluji mi, abych doplnil a upřesnil některé historické poznatky.

Dva dny před redakční uzávěrkou časopisu Krkonoše – Jizerské hory jsem náhodou narazil na článek z „Fri-

edländer Heimatbriefu“, který mi před několika roky poslala paní Tauscherová a jehož překlad jsme původně chtěli zařadit do knižičky o Smrku. Autorem článku je Ernst-Peter Weissler z NSR, který pracoval od roku 1943 do konce války v Jindřichovicích p. Sm. a který si velmi oblíbil túry na vrchol Smrku. Jeho průvodkyní tehdy byla mladá dívka z Raspenavy, Margareta Weissová, která se po válce stala jeho ženou. V tomto článku je otištěna i fotografie z října 1943; tehdy jsem si ji pořádně neprohlédl. Zajímavá na tomto snímku je právě skutečnost, že i v této době je Körnerův reliéf ještě na kameni na Smrku. Toto zjištění úplně změnilo původní domněnky Emila Nováka i tvrzení, které bylo otištěno v Novoměstských novinách, že se Körnerova deska stala obětí sbírky barevných kovů pro válečné účely. Protože se na článku pro K+JH už nedalo mnoho změnit, požádal jsem tehdy redaktora Pavla Vinkláta u opravu, která se naštěstí stihla do redakční uzávěrky.

Nalezená deska tedy vydržela na Körnerově památném kameni do konce II. světové války a teprve při jeho rozboření byla zřejmě československými vojáky i prostřílena. Jak se ale dostala patnáctikilová bronzová plastika až na místo nálezu, to zatím zůstává záhadou.

Dnes už můžeme doplnit, že díky sponzorskému daru pana Petera M. Wöllnera z firmy CiS Systems, s. r. o., vytvořil mistr Roman Pecher z obce Hledšebe u Mariánských Lázní repliku reliéfu. Nová deska byla předána předsedovi spolku Patron Herbertu Endlerovi. Dobrovolní členové tohoto spolku opravují a obnovují již desítky let drobné památky v našich Jizerských horách. S opravami mají bohaté zkušenosti, takže přebírají další potřebné práce pro umístění nové plakety na Körnerův kámen.

Oktober 1943: Margarete Weiß vor dem Körnerstein auf dem Tafelfichtenplateau und dem herrlichen Wald

Jak již bylo uvedeno v minulém čísle Novoměstských novin, bude tomu v září 2013 deset let, co na Smrku stojí opět rozhledna. Rýsuje se možnost uskutečnit k tomuto výročí na vrcholu Smrku horskou slavnost a dle zpráv z Městského úřadu v Novém Městě bude současně odhalena pamětní deska Karlu Jeřábkovi, který se nejvíce zasloužil o postavení současné rozhledny na Smrku. Protože v příštím roce uplyne také 200 let od smrti Theodora Körnera, opatří členové spolku Patron také Körnerův kámen novou plastikou. Lze si jen přát, aby připravované slavnosti na Smrku přálo počasí, a pak bude jisté i postaráno o hojnou účast turistů, jak tomu bylo v roce 2003.

KN

Jak dopadl Horymír bez Šemíka

Horymír Vávra se vracel z hospody. Nohy měl těžké a cítil se velmi unaven. Po práci si vždy zašel na jedno, dvě, jenom včera to trochu přehnal. V hospodě potkal kamaráda z vojny, a tak piva proložil panáky. Domů se doplrazil k ránu. A dneska měl taky nárok na víc než na jedno. Vyhodili ho z práce, kam po včerejší akci dorazil neschopen sfárat. Takže dneska prokládal ještě vydatněji.

Domů to měl, měřeno zbytkem jeho sil, docela daleko. Silnice byla vratká a klíčkami, které byl nucen dělat, aby neupadl, se cesta dost prodlužovala. K jeho celkově neutěšenému stavu přispěl i na volno puštěný bernardýn, jehož „voňavé“ pozornosti na chodníku se Vávrovi nepodařilo vyhnout. Došel až k plotu, který ohraničoval rozsáhlý pozemek náležející k místní mateřské škole. „Nebudu to obcházet! Když to vezmu rovně, ušetřím pěkný kus cesty,“ vykalkuloval a spokojen s genialitou svého nápadu (do areálu školky nemohou psi), našel nejhodnější místo pro přezení plotu – vzrostlá břízka mu pomůže dostat se na druhou stranu.

Plot byl zhruba metr šedesát vysoký,

svařovaný z kovových trubek, které končily uskřípnutou špičkou. Vávrovi se pomocí břízky podařilo dostat na spojovací trubku, která plot držela pohromadě. Dřepěl na plotě jako drozd snažící se o rovnováhu za pomoci břízky a chystal se ke skoku.

„Vidíš to, co já?“ zeptal se František svoji ženy Marušky, když se vraceli z kina. Na plotě se komihalo podivné individuum. Maruška viděla to, co František, a zastavilo ji to uprostřed kroku. Špičky trubek hrozivě trčely do výšky a opilec se té břízky přece jednou musel pustit. Zůstali stát a se zatajeným dechem Horymírovův pokus sledovali.

Ve chvíli, kdy se Horymír konečně odpoutal od břízky, ujela mu bota na „čemsi“ kluzkém a hradba ze špičatých trubek se stala pro Horymíra nepřekonatelnou. Špice trubky projela stehnem a Horymír visel napichnutý na plotě jak čuník na zabijačce. S tím rozdílem, že ne za kopýtko, ale přišpendlen jen kousek od partií, jejichž zasažení by znamenalo změnu společenského statusu. První ale vykvikla Maruška. Teprve potom začal řvát skrz tyčky a s hlavou dolů Horymír. Řev probral Františka, a dal tak zvítězit

vnitřnímu pocitu slušného člověka, že je potřeba tomu chudákovi pomoci, i když se do situace dostal vlastní blbostí a i když vítězství slušnosti František zřejmě zaplatí oblekem. Protože dozvuky Čačaturjanova Šavlového tance v uších Františka a Marušky doprovodil Horymír ještě vyvržením obsahu svého žaludku.

Dvojice tedy přispěchala Horymírovi na pomoc, a protože měli plné ruce Horymíra, jak se jej snažili udržet ve vodorovné poloze, další kolemjdoucí pak zavolal záchranku. Horymír dostal injekci a možnost si na plotě pohodlně lehnout na zdravotnické lehátko. Tím byly možnosti lékařů vyčerpány.

Přivolání hasiči byli na rozpacích. Rozbrušovačka v blízkosti citlivých partií mohla napáchat víc škody jak užítka a vibrace by mohly být silnější než aplikovaná sedativa. Hydraulickými nůžkami tedy přestříhli trubku, která ještě chvíli hrozivě trčela z Vávrova stehna. Pak vypadla sama.

Smolný den Horymírovův byl tedy nakonec přece jen korunován úspěchem: nepovedený skok „přes hradby“ z něj přece jen neudělal eunucha.

L. Rabina

Významná životní jubilea našich spoluobčanů

Listopad

Jirušová Jiřina	89
Přidalová Marie	87
Šikulová Jaroslava	86
Salabová Henryka	84
Zenkerová Marie	84
Bubelová Irena	82
Horálek Miroslav	82
Kasalová Jaroslava	82
Klicperová Danuška	81
Jelínek Antonín	80
Opatovská Růžena	80
Brezováková Božena	70
Formánková Jana	70
Kratochvíl František	70
Prchlík Erich	70
Šilhánová Anežka	70

Prosinec

Vondráček Štěpán	91
Kovář Adolf	86
Veselovská Lidie	85
Buliřová Eleonora	83
Knapová Jozefa	83
Křečanová Daniela	83
Kotlířková Jiřina	82
Jalovičář Alois	81
Jelínková Božena	81
Neumann Wilfried	75
Jakubec Jiří	70
Pazděrová Věra	70
Smolová Antonie	70

Všem oslavenkyním a oslavencům, kteří v těchto měsících svá životní jubilea již oslavili či budou teprve slavit, přejeme mnoho zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalších let.

Redakce

Cvičný poplach nebo vtip?

Jedna z třináctipatrových budov města pod Ještědem, s mnoha firmami v nájmu, prožila nedávno cvičný požární poplach. Chodbami na jednotlivých podlažích zněla požární siréna a následovalo strohé hlášení. Mužský hlas mj. sděloval, že: „... je vyhlášen požární poplach, prosíme všechny osoby, aby zhasly světla, uzavřely okna, vypnuly elektrospotřebiče, uzamkly kanceláře a urychleně opustily objekt hlavním schodištěm na určené místo evakuace. Výtahy nelze použít, jsou mimo provoz...“ Na schodištích zašumělo, velká většina zaměstnanců opouštěla spořádaně budovu. Na recepci se rozepíval telefon. Dotazy byly vskutku zajímavé: „Prosím vás, co je to za fóry, zrovna teď, když je výrobní porada... Je to poplach skutečný nebo jen jako? ... Potřebuji si ještě ofotit osm listů, snad to počká...“

Společně se správcem objektu trpělivě vyčkáváme, jak dlouho bude opuštění trvat. Najdou se takoví, beroucí poplach jako příjemnou procházku, nutné zlo, slyšíme několik štiplavých poznámek. Valnou většinu poplach nevyvede z míry.

Scházíme se poté s téměř dvěma stovkami lidí na místě určeném pro evakuaci osob. Vysvětlujeme, že šlo skutečně o cvičný poplach spojený s evakuací osob, obdobný tomu, při kterém byla v předešlém roce nasazena požární technika, včetně výsuvného žebříku a hasičů záchrannářů. **Mluvíme o povinnosti poplach provádět, neboť zákon je zákon a lidé musí vědět, co v případě mimořádné události dělat, kudy odcházet, kde se shromáždit a jak pomáhat.** Vysvětlujeme, jaké nebezpečí hrozí při požárech v podobně vysokých budovách, připouštíme, že několika jedincům se může akce jevit jako dobrý vtip, nicméně rozhlas v areálu budovy smí ovládat jen osoba k tomu určená a ke zneužití rozhlasu by tedy nemělo dojít. Vyslechneme výtky typu, že asi nemáme nic lepšího na práci, než vyhnat lidi ven, jiní si bez komentáře významně ťukají na čelo, dokonce zaslechneme humorné konstatování, že od 10. patra výše není evakuace třeba. Pro ilustraci připomínáme skutečné požáry ve výškových budovách, zmíníme se o chování lidí v mimořádných situacích, o příslušnících HZS a JSDH

a dalších záchranných složkách a jejich nelehké práci. (Film – Skleněné peklo.) Dvoustovka lidí pomalu přichází blíž k nám, protože do zadních řad přeci jen není dobře slyšet. Je chladno a fouká

nepříjemný vítr. Máme najednou pocit, jako bychom společně přešli most. Končit hovor se lidem nechce.

VN + LR

Projekt Stopy NMPs

V okolí Nového Města pod Smrkem jsou v zimní sezóně již řadu let připravovány trasy pro běžecké lyžování.

Na tuto aktivitu jsme se rozhodli navázat a připravit veřejně prospěšný neziskový projekt, který tyto trasy zpřístupní širší veřejnosti tím, že je doplní o značení a přehledové mapy. Projektový tým (ve složení Ing. Ondřej Žák, Bc. Zuzana Likavcová a Ing. Vladimír Václavěk) úspěšně prošel náročným výběrovým řízením a získal podporu v celkové výši 53 000 Kč z programu O2 Think Big pořádaným Nadací O2.

Za tyto finanční prostředky chceme vytvořit celkem dvacet pět barevných ukazatelů, které budou umístěny na jednotlivé okruhy, a dvě velkoformátové přehledové mapy.

V případě ukazatelů se bude jednat o dřevěné sloupky s orientačními cedulkami v barvách jednotlivých tras.

Přehledové mapy upevněné na dřevěných stojanech budou umístěny

na nástupní místa, jimiž jsou parkoviště U Spálené hospody a parkoviště u koupaliště.

Souběžně s tvorbou orientačního systému prezentujeme projekt na již vytvořené facebookové stránce www.facebook.com/stopynmps, kde se můžete dozvědět podrobnosti o aktuální činnosti celého týmu. Později nás naleznete na webových stránkách, jejichž spuštění plánujeme v nejbližší době.

Touto cestou bychom rádi poděkovali panu Lukáši Novotnému za projevenou podporu a pomoc s realizací projektu.

Za financování celého nápadu patří naše poděkování Nadaci O2, bez jejíhož sponzorského daru by se realizace neuskutečnila.

Těšíme se na vaši návštěvu v bílé stopě!

Ing. Ondřej Žák
projektový tým

Být hasičem

Když jsem byla malá, každý normální kluk chtěl být buďto popelářem, nebo kosmonautem. Asi jsem byla normální kluk, protože u mě také jednoznačně vedl kosmonaut. Dneska, kdy už do vesmíru létají i turisté, nemá tohle povolání už ten lesk. Proč ztratili na atraktivitě popeláři, nevím. Ale dneska vedou hasiči.

Není moc těch, kteří si splní svůj životní sen. Někdy je tak daleko, že chybí síly k němu dojít, někdy se rozplyne v realitě... nemohla bych být hasičem. Víím to. Ve výcvikovém středisku mě v dýchací technice strčili do zakouřeného domu. Hledej osobu. Neviděla jsem nic. Ani podlahu, ani zdi. Jen kouř. Neslyšela jsem nic. Syčení kyslíku přehlušilo vše. Kdyby někdo volal o pomoc, měl by smůlu. Nevěděla jsem, kudy jsem přišla,

ani kudy jdu. Začínala jsem být zoufalá... z představy, že by tam opravdu někde byl člověk, kterému by každou minutou, kterou ztratím blouděním, utíkal z těla život. Když jsem si venku sedla na trávnik, trásky se mi ruce. Nezachránila bych nikoho.

Možná to je jen cvikem. Možná to jde naučit. „Připravení hasiči neběhají po ulici,“ řekl jeden z posledních maturantů ve škole ve Frýdku-Místku. Jeho obor tam končí. Klukům, kteří si chtějí splnit svůj sen, ubyla zas jedna možnost. Po prožitých zkušenostech mi nezbyvá než oproštěna od vlivu všech politických a ekonomických okolností souhlasit s jeho názorem: Určitě je to škoda.

Če, LR

ZUŠ – Představujeme výtvarný obor...

„Prapočátky umění nalezneme stejně v etnografických sbírkách jako v dětském pokoji. Nesmíte se. Děti to také umějí, a v tom, že to umějí, vězí velká moudrost.“

Paul Klee, Berlín 1953

Tento výrok známého švýcarského umělce dobře vystihuje, co krásného a úžasného je v našich dětech ukryto. Aby to nezmizelo a nevyprchalo (jako u většiny dospělých), je důležité tyto schopnosti podporovat a rozšiřovat. Při výuce výtvarného oboru je naším cílem přirozenou a zajímavou formou seznámit děti s výtvarnou kulturou, rozvíjet jejich výtvarné myšlení a citělní a přiblížit jim různé výtvarné techniky a postupy. Ve vyučovacích hodinách není tedy prioritou pěkný dokonalý obrázek (to je spíše bonus), ale především prožitek, vnímání, objevování a pocity, které nás při vlastní tvorbě provázejí. Jejich intenzita pak velmi ovlivní výsledné dílko a hlavně nadšení i zájem o další výtvarnou práci. Děti se pak rády realizují v kresbě, malbě, grafice, v prostorových činnostech a jiných výtvarných aktivitách, které naše škola nabízí. Není také výjimkou, že ti nejlepší

absolventi výtvarného oboru pokračují ve studiu na středních a vysokých školách s výtvarným zaměřením. V každém případě jsou všichni žáci s každým novým výtvarným zážitkem o kousíček moudřejší.

Ve středu 21. listopadu v 16.00 hod Vás všechny zveme do přízemí knihovny na zahájení výstavy výtvarných prací s názvem „Setkávání“.

Eva Bartošová

Dopravní den

Děti z MŠ se zúčastnily akce: „Dopravní den pro mateřské školy“ dne 26. září 2012 v Tipsport aréně, Liberec.

V rámci akce vybarvily autobus, třída Sluníček za svoji práci získala **2. místo** mezi 103 autobusy. Odměnou byla poukázka na výlet v hodnotě 3 000 Kč.

Děti navštívily 19. října **Dinopark v Liberci**.

Pohádkový les

MŠ připravila pro děti „Pohádkový les“ – 28. 9. 2012 Půjdeme spolu do pohádky

Jako každý rok, tak i letos jsme připravili pro děti na začátku školního roku pohádkový les. Z pohádek přišli:

- pratety Alžběty,
- Křemílek s Vochemůrkou – stavění kominů z kostek,
- lesní žínka Hermína s trpaslíkem Kejchalem – hádání pohádek podle obrázků a otázek,
- čarodějnice – vaření kouzelné polévky,
- muchomůrky – házení prašivek na cíl,
- vodníci – lepení puzzle Večerníčka.

Děti si mohly zasoutěžit a získat pěkné dárečky.

Po celou dobu pohádkového putování nám počasí přálo, a tak jsme vesele, plni nových zážitků, doputovali do cíle, kde bylo připraveno občerstvení a příjemné posezení.

Akce se celkem zúčastnilo 71 dětí. Tím naše pohádka končí, kolektiv MŠ se s Vámi loučí a těší se na další společnou akci.

Nova Author Cup už po sedmnácté

Tak jako každý rok, i letos se konal závod horských kol na 63 kilometrů. Závod probíhal jako vždycky v terénu Jizerských hor. Zúčastňují se muži i ženy v různých věkových kategoriích. Jako první se umístil...

Tak tahle bychom mohli naši reportáž uvést a vlastně i ukončit. Ovšem to by bylo málo. Začneme popořádku. Novoměstští se zúčastňují závodu nikoli jako aktivní závodníci, ale neméně důležitá složka – jako pořadatelé. Obsazujeme převážnou část z celkových 30 kontrolních míst. Základní kádr tvoří již delší dobu několik desítek dobrovolníků z řad horolezců, turistů, studentů či zájemců o kola, zkrátka lidí, které to baví, cítí nějakou zodpovědnost a v neposlední řadě i cit pro férový sportovní boj mezi kolaři. Je velmi potěšující, že kádr se postupně omlazuje, takže dnes pomalu převažuje podíl mladých nad těmi „staršími“. Tvoří tak dobrou základnu pro budoucí časy. Vždyť v dnešní počítačové, mobilové a co já vím v jaké ještě době je s podivem, že existují mladoši, které takové akce baví. Konec úvodu.

Přijíždíme autem na naše stanoviště. Do údolí pomalu klesá ranní oblačnost, modrá obloha a zářící slunce věští krásný den. Ze všech stran se sjíždějí auta s naloženými koly, před dveřmi penzionů postávají hloučky odresovaných cyklistů, aby si později mnozí z nich hrábli na dno svých sil. Jsou jich přes tři tisíce, hrstce půjde o vteřiny, jiní budou rádi, když vůbec dojedou. Vedle amatérů, kterých je převážná část, vyjedou na trať i vrcholoví sportovci. Třiašedesát kilometrů, kde se i drobné zaváhání platí krví. Všichni mají jednu touhu: dostat se do cíle co nejdříve. Je mezi nimi i jedna drobná žena z České Lípy, sedí na své upravené čtyřkolce, pár desítek centimetrů nad zemí. Hybnou silou jsou její ruce. Na vozík ji posadila vrozená lámavost kostí. Přesto touha závodit je silnější i přes varování lékařů. Je to Petra Hurťová, matka čtyřletého Viktora. Chce překonat sama sebe i svou nemoc.

Jsme na startu. „Pět, čtyři, tři, dva, jedna“ ... třesknou startovní výstřely z pistolí Přemysla Sobotky, senátora Parlamentu ČR, a Emmy Smetanové, moderátorky nočních TN Nova. Start byl v 10 hodin v sobotu 13. 10. 2012 v Josefově Dole, startuje se v šesti vlnách po ca 600 závodnicích. Vyráží první vlna

zhruba šesti set závodníků. Kopec, první kopec je hned krátce po startu. Stoupání není příkré, ale hned prověří síly skoro všech startujících. Je to táhlé stoupání na křižovatku Maxov, kudy se pak budou vracet do cíle v Dolním Maxově na louce. Když vám řeknu, že první závodníci jsou z místa startu na této křižovatce za 6 minut, dovedete si představit, jak jsou někteří závodníci „nadupaní“. Kolo za kolem v šíleném tempu nás jako kontrolory míjí, hra barev oblečení, kol, reklamních nápisů, bzučení terénních pneumatik horských kol, oddechování jezdců, úryvky rozhovorů, kovové zvuky koleček převodů, občas nějaké to jadrnější slovo, to všechno tvoří neopakovatelnou atmosféru tohoto jedinečného závodu, pořádaného pod záštitou jedné soukromé televize. Závodníci mají před sebou ještě šest desítek kilometrů. Trasa závodu vede rozmanitým a členitým terénem, střídajícím asfalt, hrbolaté silnice, terén se šotolinou, blátem a loužemi, panely na cestě, prudká stoupání i klesání, které závodníci sjíždějí i šedesátikilometrovou rychlostí, vyhlídky na krásné partie v Jizerkách, třeba okolí Josefodolské přehrady.

Letošní ročník se jel ve stopách tratě z roku 2010. Délka 63 km, převýšení 1546 metrů. Profesionálové versus amatéři, ti jsou v převaze, celkem se zúčastnilo 3082 závodníků, startovalo 6 vln po šesti stech jezdcích, po třiminutových rozestupech.

Jsme v cíli, všude plno diváků, pořada-

telů a do cílové pásky vjíždí jeden jediný závodník. První v cíli systémem start-cíl bylo číslo 84, jezdec Václav Ježek, v čase 1:53:41,4 hodiny s šestiminutovým náskokem. Pak dojíždějí další a další, někteří mají energie na rozdávání, jiní jsou rádi, že ta strašlivá muka končí. Padají bezvládně na zem, kde se jim věnují pořadatelé. Ještě dlouho budou dojíždět všichni, kteří vydrželi trať, překonali sami sebe. Z žen vyhrála Pavlína Šulcová v čase 2:13:43,1 hodiny. Jsou to ve směr mladí lidé s přemírou energie v těle, ale závod jezdí i tzv. pohodáři, kteří většinou závod dojedou v nijak oslnivém čase, ale dojedou! Občas někdo závěr doběhne nebo dojde, to tehdy, když píchne nebo zničí řetěz a je tak vyřazen z rychlejšího závěru závodu. Jsou i tací, kteří to „přepálí“ a pak musí vzdát, ale těch moc není. Mnozí z nich už teď vědí, že příští rok pojedou znovu a podstoupí opět stejné martyrium.

Mezi závodníky, kteří nevzdali a dojeli, je i ona drobná žena na čtyřkolce. V cíli dostává veliký pugét a dárky, objímá ji i její čtyřletý syn.

Záchranná služba zasahovala čtrnáctkrát, sanitky odvezly 12 lidí, ve dvou případech zasahoval vrtník (poranění hlavy). Minusem závodu byly krádeže kol. Skončil zase jeden závod, který dokonale prověřil možnosti a schopnosti zúčastněných. Za rok na 18. ročníku nashledanou – i s námi!

Šmi.dra©

Pozvánka do knihovny

Nové knihy

Beletrie

Bagshawe, Louise: Osud
Catton, Eleanor: Na scéně
Connelly, Michael: Pátý svědek
Crosse, Tania Anne: Divka z přístavu
Davis, Lindsey: Alexandrie
DeStefano, Lauren: Zahrada nesmrtelnosti
Dvořák, Stanislav: Léta pod psa
Forstchen, William R.: Vteřinu poté
Franck, Julia: Zády k sobě
French, Dawn: Tak trochu úžasný
Gilbert, Elizabeth: Drsní chlapi
Grant, Linda: Nic než šaty
Hájková, Veronika: Pes ve městě
Herrndorf, Wolfgang: Čik
Hilderbrand, Elin: Naboso
Hustvedt, Siri: Léto bez mužů
Janouchová, Kristýna: Flying foxes
Kelk, Lindsey: Zbožňuju Paříž
Kleypas, Lisa: Milenec lady Sophie
Kristian, Giles: Havran (2. díl)
Larsson, Asa: Temná stezka
Lawrenson, Deborah: Lucerna v temnotě
Longinová, Helena: Kukačky
Ludva, Roman: Falzum
Lyle, D. P.: Hranice důvěry
Mariani, Scott: Faraonův poklad
Marion, Isaac: Chutná těla
McNab, Andy: Agresor
Moning, Karen Marie: Temná horečka
North, Freya: Nová šance
Obermeier, Siegfried: Dvorní šašek a čarodějnice
Olsen, Gregg: Závist
Pancol, Katherine: Pomalý valčík želviček
Parker, Robert B. Neviditelné stopy
Patterson, James: Soukromé hry
Persson, Leif G. W.: Mezi touhou léta a chladem zimy
Poisson King, Mary: Svět za světem
Potter, Alexandra: Já a pan Darcy

Preston, Alex: Dny, kdy se hroutil svět
Quirk, Matthew: 500
Radulić, Hana: Láska za ostatným drátem
Rankin, Ian: Dokonalá vražda
Ritter, Petr: Přátelé, to si poslechněte
Robb, J. D.: Téměř bez šance
Roberts, Nora: Ruleta osudu
Roberts, Nora: Nebezpečné útočiště
Saul, John: Nemilování
Sňadanko, Natalka: Sbíрка vášní
Stevens, Taylor: Lovkyně informací
Šabach, Petr: Máslem dolů
Štědroň, Jiří: Jak se dělá hvězda
Try, Kjetil: Osvobod' nás od zlého
Verdon, John: Vražedná čísla
Whitton, Hana: Aphra
Naučná
David, Petr: Za strašidly na hrady a zámky 3
Fejtková, Drahomíra: Prýmkování
Gato: Nejlepší hry venku
Ježková, Alena: České nebe
Keller, Ladislav: Únosy dopravních letadel v Československu 1945–1992
Krejčíř, Jaroslav: Dějiny české
Meijer, Berthe: Život po Anně Frankové
Řeháček, Marek: Příběhy jizerskohorských rozhleden
Steffan, Christiane: Zvířátka z papírových koulí
Franz, Linda: Pleteme košíky
Beletrie pro mládež
Blade, Adam: Beast quest
Braunová, Petra: Tramvaj plná strašidel
Brezina, Thomas: Hafani 001 – špičkový agenti
Cabot, Meg: Allie Finklová – holčičí pravidla
Crewe, Megan: Tak padne náš svět
Garcia, Kami: Kronika prokletých zaklínačů (3. díl)
Grylls, Bear: Cesta vlka
Hohlbein, Wolfgang: Letopisy Elfů (3. díl)
Hudský, Petr: Zlaté časy
Hunter, C.C.: Údolí stínů

tel.: 482 360 344
e-mail: knihovna@nmpps.cz
web: www.nmpps.knihovna.cz

Městská knihovna nabízí svým čtenářům bohatý výběr literatury jak z oblasti populárně naučné, tak i z beletrie. Přijďte se sami přesvědčit a staňte se čtenáři městské knihovny.

Knihovna dále nabízí veřejně přístupný internet, černobílé a barevné kopírování pro občany během výpůjční doby a možnost skenovat.

V lednu 2012 byl spuštěn ON-LINE katalog Městské knihovny Nové Město pod Smrkem (www.katalog.nmpps.cz), tím došlo ke zkvalitnění přístupu místních i vzdálených uživatelů ke knihovnímu fondu. V ON-LINE katalogu můžete zjistit, zda je vámi hledaná kniha ve fondu knihovny, zda je přístupná nebo právě vypůjčená. Pokud je kniha půjčená, může si čtenář přes své čtenářské konto tuto knihu rezervovat. Přes čtenářské konto lze výpůjčky také prodlužovat. Bližší informace o nové službě je možno získat v knihovně.

Městská knihovna půjčuje:

pro děti:

pondělí 13:00–17:00 hod.
středa 13:00–15:00 hod.

pro dospělé:

pondělí 9:00–11:00 hod.
úterý 9:00–11:30 hod.,
13:30–17:00 hod.
čtvrtek 9:00–11:30 hod.,
13:30–17:00 hod.

Krolupperová, Daniela: Společenstvo klíčníků
Nesbo, Jo: Doktor Proktor a vana času
Šulcová, Marie: Vzpouza v ZOO
Walker, Karen Thompson: Věk zázraků

Sportovní a relaxační centrum

příspěvková organizace, IČ 75048817, Ludvíkovská 38, Nové Město pod Smrkem 463 65

PLAVECKÝ BAZÉN

Provozní doba – od 1. 11. 2012

	dopoledne	odpoledne
Pondělí	8.00–12.00 výuka plavání školy	zavřeno
Úterý	8.00–12.00 výuka plavání školy	14.00–21.00 veřejnost
Středa	8.00–12.00 výuka plavání školy	14.00–21.00 veřejnost
Čtvrtek	8.00–12.00 výuka plavání školy	14.00–15.00 senioři 15.00–21.00 veřejnost
Pátek	8.00–12.00 výuka plavání školy	14.00–21.00 veřejnost
Sobota	9.00–12.00	14.00–21.00 veřejnost
Neděle	zavřeno	14.00–20.00 veřejnost

Dále dle potřeby a dohody! Plavání pro školy, mimo provozní dobu – na objednávku min. 1 den předem.

SAUNA + MASÁŽE

Úterý	masáž na obj. (nebo dle dohody)	16.00–20.00
Středa	masáž	16.00–20.00
Čtvrtek (ženy)	sauna masáže klasické (ženy), pedikúra	17.00–20.00 17.00–20.00
Pátek (muži)	sauna masáže klasické (muži)	17.00–22.00 17.00–21.00
Sobota	sauna společná	17.00–21.00

OBČERSTVENÍ

Úterý – čtvrtek	14.00–21.00
Pátek	14.00–22.00
Sobota	14.00–21.00
Neděle	14.00–20.00

Dále dle potřeby a dohody!

Sportovní a relaxační centrum
Ludvíkovská 38
Nové Město pod Smrkem 463 65
Kontakty:
mobil: 725 785 801, 776 098 911
e-mail: bazen@nmpps.cz
www.ubytovani-relax.com

PROVOZNÍ DOBA – VÁNOČNÍ SVÁTKY

do neděle 23. 12. 2012 otevřeno dle platné provozní doby
pondělí 24. 12. 2012 – středa 26. 12. 2012 zavřeno
čtvrtek 27. 12. 2012 14.00–21.00 hod. bazén pro veřejnost 17.00–20.00 hod. sauna ženy
pátek 28. 12. 2012 14.00–21.00 hod. bazén pro veřejnost 17.00–22.00 hod. sauna muži
sobota 29. 12. 2012 14.00–21.00 hod. bazén pro veřejnost 17.00–21.00 hod. společná sauna
neděle 30. 12. 2012 14.00–20.00 hod. bazén pro veřejnost
pondělí 31. 12. 2012, úterý 1. 1. 2013 zavřeno
od středy 2. 1. 2013 opět otevřeno dle platné provozní doby

Ceník od 1. ledna 2012

Plavecký bazén	1 hod.	2 hod.
Dospělí (přecházení do sauny zakázáno)	50 Kč	70 Kč
Děti, ZTP	30 Kč	50 Kč

Záloha na klíč dospělí 50 Kč / děti 30 Kč

ZTP/P zdarma, doprovod 30 Kč

Děti do výšky 100 cm vstup zdarma

Příplatek za překročení času 10 Kč za každých započatých 30 min

Pronájem bazén, sauna: 1hod. = 600 Kč,
po 19.00 hod. 500 Kč, po 21.00 hod. 800 Kč

Permanentka přenosná s 15 vstupy na 2 h., platná na 2 měsíce 900 Kč

Permanentka děti a ZTP 500 Kč (stejně podmínky jako dospělí)

Do sauny permanentky neplatí!

Možnost zapůjčení ručníku, vysoušeče vlasů: 20 Kč

Možnost zapůjčení rukávků, míče: 10 Kč

Sleva pro seniory – 1× týdně (čtvrtek) od 14.00 do 15.00 hod. – cena 40 Kč

Cena pro školy – pronájem 1 hod. dopoledne – cena 20 Kč za 1 dítě

Sauna

Na 2 hod. (možnost přechodu do bazénu dle pravidel)	80 Kč příplatek 10 Kč
Zapůjčení prostěradla, osušky, ručníku:	20 Kč/ks
Masáže: klasická masáž	70/100 Kč /20 min.
ostatní masáže:	200 Kč /30 min.
Čtvrtek, pátek – sauna + masáž	150 Kč

Křehovětvec žlutý – zapomenutý klenot mezi stromy

Když se řekne dendrologická zajímavost, každému se vybaví nějaký cizokrajný strom, dejme tomu populární jinan dvoualokčný nebo dekorativní liliovník tulipánokvětý, a setkání s ním obvykle bývá místně spojeno s návštěvou arboreta nebo zámeckého parku.

republice. Nejbližze roste snad až v Průhonících, v Praze Na Slupi či v zámeckém parku v Libochovicích. Udáván je i ze zámeckých parků, např. Lednice, Konopiště, Hluboká, Židlochovice, Kroměříž, Polstoloprty a jinde. Vzhledem ke svému původu nemohl chybět ani v proslulém arboretu u Chudenic v tzv. Americké zahradě. Právě tam se s křehovětvcem poprvé setkal dnes již nestor české dendrologie, p. Bohumil Reš, který mi napsal o svém vztahu k této dřevině: „...má dvě epizody. První je ta, že krásný velký strom, který krásně kvetl, se nacházel v přerostlé okrasné školce (snad zásobní zahradě Americké zahrady v Chudenicích) v Pteníně-Újezdci, přes cestu od hájovny, kde jsem skoro od narození žil a okrasná školka tam stojí za mým zájmem o dendrologii. Cladrastis byl hned na kraji, každý den jsem kolem něj chodil a obdivoval. Ale nějak si nepamatuji, že by plodil. Už bohužel nežije. Druhá epizoda se týká Prahy, Malé Strany, Nostické zahrady (u Nostického paláce), tam rostl starý exemplář, hodně olámaný, větve jsou opravdu křehké, kvetl i plodil, statečně ožrážel, ale už je také po smrti.“

známým hrachorem, jetelem, vikví či vlčím bobem, řadí botanici do čeledi bobovitých (Fabaceae). Rostliny této čeledi, dříve známé také pod jmény vikvovité nebo motýlokvěté, jsou, pro připomenutí přírodopisu základní školy, charakteristické mj. pětičetným květem rozlišeným na pavézu, člunek a křídla, jak koneckonců posledně jmenované synonymum názvu čeledi napovídá. Do Nového Města se křehovětvec dostal v době po první světové válce v souvislosti s otevřením zdejšího kina Apollo v roce 1919. V urovnané travnaté ploše před průčelím budovy nejspíš již tehdy vznikl malý parčík ohraničený živým plotem z ptačího zobu, což dokládá dobová pohlednice. Výřez fotografie však bohužel není takového rozsahu, aby zachytil i křehovětvec, vpravo zobrazuje pouze sousední malý keř pěnišníku, který se v poněkud urostlejších rozměrech dochoval dodnes. O tom, kdo park projektoval a vzácný americký stromek vysadil, se už asi nedozvíme. Jisté však je, že tehdejší sazenice vyrostla v elegantní 9 m vysoký listnatý strom s rozložitou vzdušnou korunou o šíři celých 15 m. Jeho kostru tvoří trojkmen (nízký kmen se

V Novém Městě pod Smrkem již dobrých devadesát let roste strom, o kterém lze tvrdit, že je v rámci širokého okolí raritní. Touto velmi pozoruhodnou a dosud asi také dobře utajenou dřevinou je křehovětvec žlutý *Cladrastis lutea*. Nachází se ve Švermově ulici před budovou někdejšího kina, poblíž vlakového nádraží, a kolemjdoucí ani netuší, jakou vzácnost denně mijejí. Osobně o této exotické dřevině vím díky botanikovi Janu Burdovi, stále aktivnímu důchodci z Větrova u Frýdlantu, který křehovětvec sleduje již okolo dvaceti let. Za domovinu u nás neobvyklého stromu se považuje Severní Amerika. V přirozeném prostředí se vyskytuje velmi vzácně v několika státech na jihovýchodě USA, oblast Kentucky, Illinois, Missouri, a to ve vlhkých horských lesích v údolí řek nad zónou lužního lesa, často na vápencových útesech nebo v jejich blízkosti. V Americe se někdy užívá do krajinářských výsadeb. Z různých zdrojů (jejichž aktuálnost jsem však neověřovala) jsem se dopátrala údajů o výskytu starších jedinců křehovětvece žlutého v České

Křehovětvec na první pohled rozhodně neupoutá zvláštní mohutností, běžně se udává výška 5-10 m. Působí možná jako jerlín, v době květu připomíná spíš podivný akát křížený s vistárií. Určitá podoba není náhodná. Akát, jerlín, vistárie i křehovětvec spolu s notoricky

rozdvouje již ve výšce 60 cm, ve výčetní výšce, tj. v 1,3 m činí obvod kmínků 115 a 186 cm, mohutnější z nich se opět dále asi v 1,5 m dělí na dvě větve). Hladká poměrně tenká kůra se podobá bukové, má ale temněji šedé zbarvení. Část kmeň a větví se vlivem poranění v minulosti

obnažila až na dřevo. Strom se s tímto poškozením statečně vyrovnává, okraje ran lemují val hojivého pletiva – kalusu a v úžlabí kosterních větví se vyvíjí tzv. adventivní kořeny, které jej mechanicky stabilizují a vyživují. Holé dřevo již osídlují dřevokazné houby i hmyz. Svěže zelené listy, které se na podzim zbarvují do zlatožluta, dokáží vykouzlit velmi zajímavou podívanou. Čepel listu označujeme jako složenou lichožpeřenou (list má centrální řapíkovou část, z níž vybíhají jednotlivé řapíčky ukončené malými čepelkami – lístky, zakončené koncovým lístkem – tento typ listu známe i z jasanu nebo akátu). Snad nejvíce upoutají vonné bílé květy, uspořádané do bohatých nících lat podobných vistárii. Letos přivábila bohatá květenství svým okázalým vzezřením zvidavé zraky na přelomu května a června. Nyní na podzim křehovětec hojně plodí. Podlouhlé, z obou stran přišpičatělé lusky v převislých plodenstvích zlehka vlají ve větru. Uvnitř se v počtu po 3–6 vyvíjí žlutohnědá semena ledvinitého tvaru.

Zdravotní stav i statické poměry stromu jsou narušené. K rizikovým faktorům patří nestabilní úžlabí, poškození mechanického i biologického rázu (větvě polámané větrem, plodnice hub na mrtvém dřevě) a hmotnaté kosterní větve vykloněné v tupém úhlu směrem ven z málo pevného úžlabí. O naléhavosti a bezodkladnosti nezbytného zásahu jsme informovali vlastníka, Sbor jednoty bratrské. Arborista p. Miloslav Wach navrhl bezpečnostní řez a systém podpěr jako prevenci proti rozlomení široce rozevřené koruny. Stabilizace stromu bude spolufinancována z Programu obnovy přirozených funkcí krajiny. Novoměstský exemplář tohoto druhu představuje naprostou raritu v rámci kraje. Ani v Ústředním seznamu ochrany přírody, tj. v celostátní evidenci památných stromů a chráněných území, dosud žádný křehovětec zapsaný není. Proto Správa CHKO Jizerské hory navázala spolupráci s ekoložkou Městského úřadu v Novém Městě, pí Mirkou Volkovou, a doporučila vyhlášení křehověteve za památný strom ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny.

Křehovětec bezesporu patří k zapomenutým klenotům parků. Okouzující vzezření obzvláště v době květu a na podzim, nízké nároky na stanoviště

a mnoha krutými zimami prověřená mrazuvzdornost, to vše by, navzdory pomalému růstu a nástupu kvetení, mohlo být námětem pro pěstitelé-průkopníky a majitele menších zahrad. Křehovětec nemá zvláštní nároky na stanoviště, upřednostňuje živnou, hlubokou, vlhkou, ale dobře odvodněnou půdu, většinou si však zvykne téměř všude. Jeho hluboké kořeny neodčerpávají živiny ze svrchní části substrátu a umožňují tak růst stínomilných rostlin pod korunou.

Jediným limitem, jak již prozrazuje rodový název dřeviny, se jeví křehkost větví. Rozhodne-li se někdo pro výsadbu tohoto skvostu, měl by volit před větrem chráněné stanoviště. Výsev semen je prý poměrně jednoduchý, po skarifikaci jemným pilníkem nebo brusným kamenem se nechají nabobtnat ve vodě a poté se vysévají při 20–25 °C.

Kromě zahradnického využití se křehovětec, resp. jeho dřevo, používá k výrobě žlutého barviva, pažeb pušek, na malý ozdobný nábytek a na další speciální předměty. Doplňme ještě, že český i vědecký druhový název stromu žlutý/lutea, i americký lidový Yellowwood, se týká specifického zbarvení jádro-

vého dřeva. V některých pramenech se setkáme též s označením křehovětec kentucký nebo žlutník bělokvětý. Vědecký název *Cladrastis* vznikl z řečtiny a znamená lámat, rozvětvený, synonymum *C. kentuckea* odkazuje na těžiště výskytu ve státě Kentucky.

Tuto někdejší chloubu královských zahrad a arboret vřele doporučujeme jako vhodnější alternativu v dnešních zahradách mnohdy až zbytečně nadužívaných jehličnanů.

Použité podklady:

- Hieke Karel: České zámecké parky a jejich dřeviny
- Hieke Karel: Moravské zámecké parky a jejich dřeviny
- Nádeník Karel, Jelínek Rostislav: Nové Město pod Smrkem, Neustadt an der Tafel – 100 let Nového Města pod Smrkem ve fotografii
- Reš Bohumil – písemné sdělení
- Wach Miloslav – projekt ošetření
- www.dendrologieonline.cz

*Foto: autorka
dobová pohlednice: archiv Rostislava
Jelínka
Mgr. Šárka Mazánková*

Klubu Červánek pro seniory je jeden rok

Citáty slavných o stáří:

„Krásní mladí lidé jsou hříčkou přírody. Ale krásní staří lidé jsou umělecká díla.“

J. W. Goethe.

„Být mladý umí každé tele. Ale umět stárnout, to je kumšt!“

K. Čapek

„I stáří má své přednosti, jen si momentálně nemohu vzpomenout, jaké.“

G. B. Shaw

„Stárneme všichni, proti věku není léku, ale jak rychle stárneme, to si určujeme sami.“

P. Uhlíř

Stáří je etapou života, která čeká dříve nebo později každého z nás. Stárnutí nelze zastavit, ale biologické hodiny lze zpomalit zdravým a aktivním postojem ke stárnutí. Před rokem se několik žen v našem městě rozhodlo, že stárnutí nebude ignorovat. Vzniklo tak občanské sdružení „KLUB ČERVÁNEK PRO SENIORY“. V současné době přichází do klubu každý týden přibližně 15 seniorů, žen i mužů z našeho města. Scházíme se v pondělí od 13.30 h do 15.30 h v J-CENTRU. Nejsme uzavřenou skupinou, pozvání platí pro všechny ve věku nad 50 let. Náplní našich setkání jsou různé aktivity rozvíjející zdravou osobnost. Povzbuzujeme se v pozitivních postojích a názorech na sebe, na klidný a vyrovnaný život, na zdraví. Aktivně vstupujeme do činností, které nám přináší radost. Hrajeme například hry pro povzbuzení paměti, zvýšení postřehu, rozvoje myšlení, to vše pod heslem „Bez obav a studu, cvičit mozek budu“. Zručnost trénujeme při zhotovování jednoduchých výrobků, které se tematicky vztahují k ročnímu období. Připravujeme pokrmy studené kuchyně podle zdravého životního stylu, na Vánoce jsme si udělali radost pečením cukroví, připravili jsme burzu oblečení pro dospělé

a děti. Moc rádi chodíme, nebo jezdíme na výlety do blízkého okolí i do zahraničí (Smrk, Andělské prameny, Stog Izersky, Swieradów Zdrój). Výlety jsou vybírány vždy tak, aby se jich mohli zúčastnit i ti z nás, kteří jsou pohybově handicapováni. Místa, kam bychom se jenom těžko dostávali, nám přiblížili svými fotografiemi a zajímavým vyprávěním různí cestovatelé v programech „Cestomanie“. Rádi si spolu i „jenom“ povídáme u kávička a zákusku. Každý máme možnost zvolit si, kým chceme ve stáří být. Je to opravdu jen a jen na nás, zda skončíme jako nespokojení, nabručení a nepřijemní starci, nebo pohodoví dědečci a usměvavé babičky, se kterými se každý rád setká.

O Červánku napsala jedna z jeho členek, paní K. K.: „Milý Červánku, chodím sem už skoro rok, uteklo to jako voda. Je mi tu se všemi dobře. Hlavně je tu fajn a veselo. Jen jednou mi bylo smutno, ale pak se vše vysvětlilo. Je tu pohoda a připadá mi to tu, jako bychom byli jedna celá rodina. Já žiju sama, ale tady, milý Červánku, se cítím jako mezi svými nejbližšími z rodiny, kterou mám dost daleko. A taky tu zapomenou na svoje pro-

blémy, nemoci a starosti. Hlavně před Vánoci, když jsem už několik let úplně sama. Před Vánoci jsme strojili velký a krásný strom. Některé ženy háčkovaly krásné ozdoby. Taky jsme vyráběli adventní věnečky. Já úplně poprvé. A s pomocí ostatních se mi taky povedl takový malý, ale hezký. Ráda sem chodím a vždycky se sem těším. Milý Červánku, děkuji Ti a všem, kteří mi pomohli, když mi bylo smutno po mých dětech a mých nejbližších, kteří jsou dost daleko.“

ZN

Hasiči Ludvíkov přejí všem čtenářům příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný vstup do nového roku.

Novoměstské noviny. Dvuměsíční zpravodaj Města Nové Město pod Smrkem. Schváleno pod číslem MK ČR E11812. Toto číslo vyšlo 30. 11. 2012. Náklad 400 ks. Příští vydání: leden–únor 2013. Uzávěrka vždy 25. den měsíce předcházejícího měsíce vydání. Vydává Město Nové Město pod Smrkem. **Odpovědný redaktor:** Vojáčková Marie (e-mail: knihovna@nmps.cz). **Redakční rada:** Marie Vojáčková, Jiřina Zelenková, Ing. Pavel Smutný (-SY-). **Grafika a tisk:** www.jabloneckatiskarna.cz.